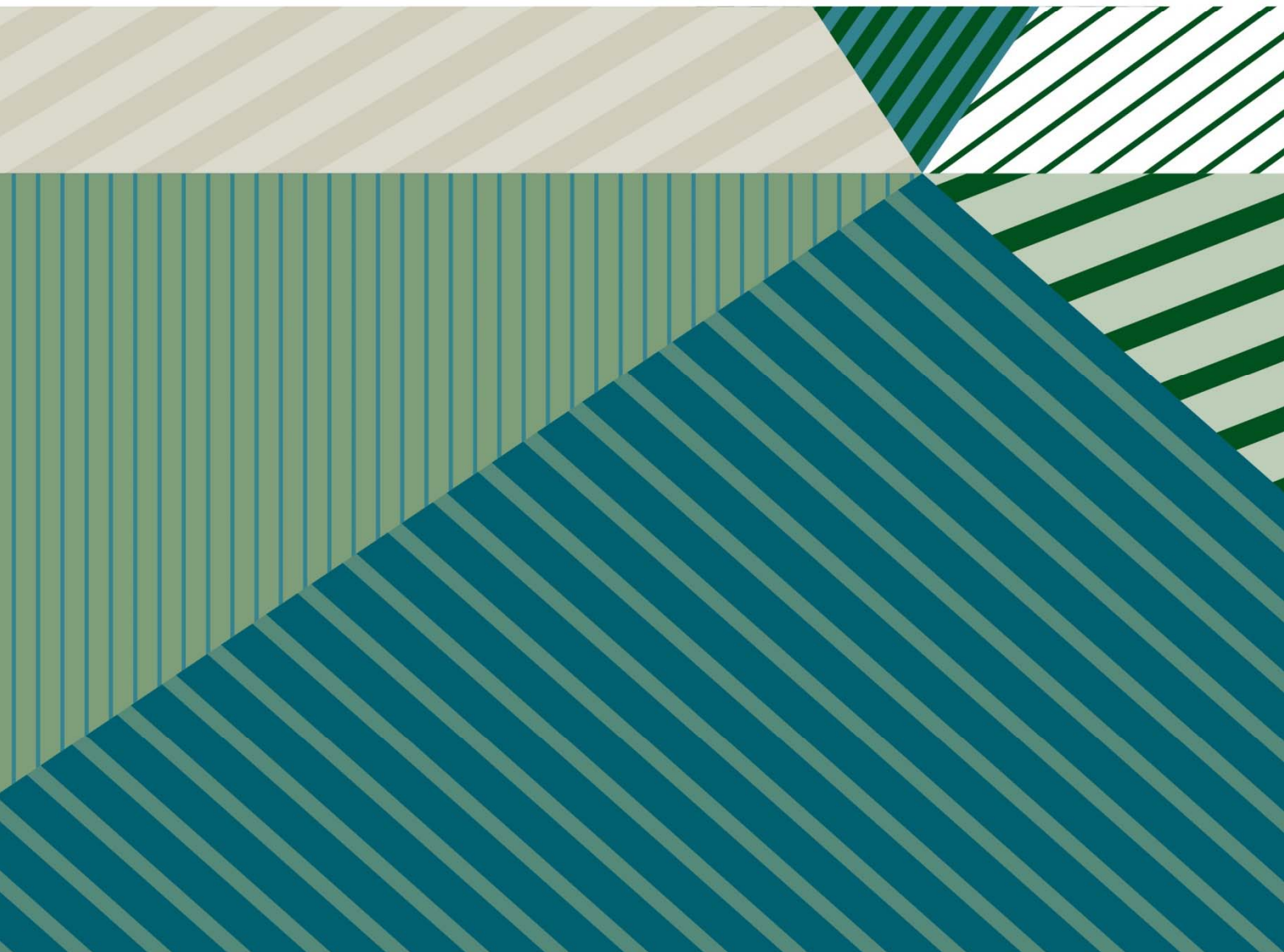

PROGNOSE FOR LANDBRUGETS ØKONOMISKE RESULTATER 2014-2016

Maj 2015

INDHOLD	SIDE
Sammendrag	2
Resultatopgørelse	
Heltidsbedrifter	3
<i>Bedste tredjedel af heltidsbedrifterne</i>	6
Alle bedrifter	7
Følsomhedsberegninger	8
Aktiver, gæld, investeringer og likviditet	
Heltidsbedrifter	9
Alle bedrifter	10
Bilag 1 og 2: Prisforventninger, forudsætninger, datamateriale og definitioner	11-15

SAMMENDRAG

Dyk i landbrugets indkomster i 2015 men udsigt til svag stigning i 2016

En gennemsnitlig heltidsbedrift (ekskl. mink) forventes at opnå et driftsresultat på 134.000 kr. i 2015. Det er en nedgang fra ca. 370.000 kr. i 2014. I 2016 ventes driftsresultatet at stige til 320.000 kr.

(Inkl. mink er resultatet hhv. 409.000 kr., 293.000 kr. og 365.000 kr. i årene 2014-2016.)

Driftsresultatet viser resultatet før aflønning af ejerens arbejdskraft og egenkapital.

Afkastet af den investeret kapital falder fra ca. 4-6 pct. i 2012 og 2013 til godt 2 pct. i perioden 2014-2016.

De to største driftsgrene, svine- og mælkeproducenter har begge udsigt til underskud i 2015, selvom priserne på svinekød og mælk har rettet sig lidt i starten af året.

Årsagen til faldet i indkomsterne er primært Ruslands stop for import af fødevarer fra EU, men også opbremsning i efterspørgslen efter fødevarer fra Kina samt en stor produktion af fødevarer på verdensmarkedet spiller ind. Denne kombination har ført til kraftigt faldende priser globalt.

Modsat medvirker de ekstremt lave renter fortsat til at begrænse landbrugsvirksomhedernes finansielle omkostninger – trods højere bidragssatser og rentemarginaler.

De seneste års store spredning i indkomsterne mellem de enkelte landbrugsvirksomheder vil fortsat være gældende. Og på trods af faldet i indkomsterne ventes den bedste tredjedel af heltidsbedrifterne at opnå et resultat før ejeraflønning på ca. 1,2 mio. kr. pr. bedrift i perioden 2014 til 2016. Denne gruppe af økonomisk stærke landbrug er kontinuerligt i stand til at tjene penge til både en passende ejeraflønning, konso- lidering og investeringer. Grænsen for at komme op i den bedste tredjedel ligger i 2015 på ca. 700.000 kr. før aflønning af ejerens arbejdsindsats og egenkapital.

En del af udsvingene fra år til år skyldes værdiansættelse af besætning/beholdning. I 2014 trækker værdi- forskydninger det samlede resultat ned med ca. 182.000 kr. Det vil sige, at uden denne konjunktoreffekt, ville det gennemsnitlige driftsresultat før ejeraflønning ligge på ca. 600.000 kr. i 2014. I 2015 ventes ingen konjunktoreffekt af betydning for erhvervet som helhed.

Kontaktperson:

Erhvervsøkonomisk chef Klaus Kaiser

T +45 8740 5175

M +45 2013 5175

E kak@vfl.dk

Prognoserne offentliggøres næste gang:

Fredag den 11. sept.2015

Torsdag den 20. jan. 2016

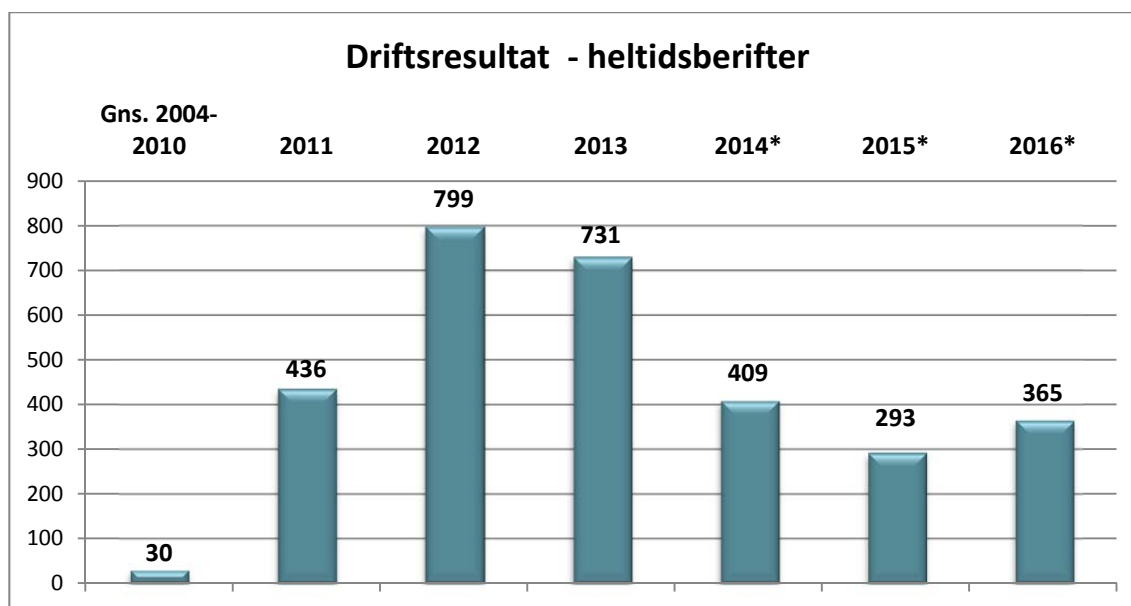
RESULTATOPGØRELSE

Heltidsbedrifter

Efter en periode med gode afregningspriser i 2012 og 2013 vendte billedet i 2014 og de første kvartaler af 2015. Der forventes nu en ganske svag indtjening i 2015 og let stigende i 2016.

Figur 1 viser det forventede driftsresultat, og resultatopgørelsens hovedposter fremgår af Tabel 1 nedenfor.

Figur 1: Forventede driftsresultater pr. bedrift, kr.

* Prognose fra SEGES samt Landbrug & Fødevarer.

Heltidsbedrifters gennemsnitlige driftsresultat nåede i 2013 op på 731.000 kr. pr. bedrift. Dette niveau udgør sammen med 2012 toppen i denne konjunkturfase, og herefter ventes driftsresultatet at falde til ca. 400.000 kr. 2014 og et yderligere fald i 2015 til knap 300.000 kr. Eftersom minkproducenterne ventes at opnå et driftsresultat på over 1,7 mio. kr., påvirker dette naturligvis det samlede resultat kraftigt. Eksklusiv mink ventes et gennemsnitligt landbrug således at opnå et driftsresultat på 134.000 kr.

Driftsresultatet er opgjort før aflønning af ejerens arbejdskraftindsats og før aflønning af egenkapitalen. Medregnes aflønning af ejeren (typisk 350-450.000 kr.), er driftsresultatet negativt i 2015.

Det er ligeledes bemærkelsesværdigt, at likviditet efter investeringer flere år i træk har været negativ og fortsat forventes at være negativ på trods af et lavt investeringsniveau. Det er et tegn på, at indtjeningsevnen i erhvervet generelt ikke er tilstrækkelig til at aflønne alle indsatsfaktorer og opretholde et konkurrencedygtigt erhverv.

Råvaremarkederne er præget af stor politisk usikkerhed, ikke mindst Ruslands importforbud mod fødevarer fra blandt andet EU, og der hersker derfor stor usikkerhed om driftsresultatet for 2016 - prognosen for dette år er derfor primært indikativ. Udover Ruslands importforbud påvirkes markedet aktuelt også af lavere efter-

spørgsel fra Kina på grund af store lagerbeholdninger samt en stor global fødevareproduktion efter et par gode høstår og høje priser i 2012 og 2013.

Indregnes den personlige indkomst, nettorenteindtægter mv. uden for landbruget samt indtægter fra anden virksomhed – hvilket udtrykker virksomhedens samlede økonomi – opnås et positivt resultat før skat og ejer-aflønning på ca. 570-680.000 kr. pr. heltidsbedrift i perioden 2014-2016.

Under indtryk af de massive rentefald, sågar med negative renter, er finansieringsudgifterne reduceret i forhold til decemberprognosern. Samtidig er brændstofpriserne faldet, og generelt er bytteforholdet lidt bedre end i december. Det danner baggrund for en opjustering af driftsresultatet i forhold til decemberprognosen.

Vedtagelsen af en reduktion af EU-støtten fra 2013-2020 er inkluderet i prognosen. Tilsvarende er mælkekvoternes ophør inkluderet i form af en forøgelse af den globale mælkeproduktion og moderate priser i 2016. Endvidere forventes de seneste års forbedring af produktivitet og omkostningseffektivitet at fortsætte.

Tabel 1: Resultatopgørelse pr. heltidsbedrift

	Gns. 2004-2010	2011	2012	2013	2014*	2015*	2016*
<i>Produktion:</i>							
Antal, vejet	13.847	11.678	11.611	11.214	10.800	10.400	10.000
Årskøer	38	48	50	52	52	54	55
Producerede slagtesvin	1.456	1.887	1.725	1.631	1.664	1.697	1.731
Årssøer	80	91	86	87	89	91	92
Hektar	127	147	144	150	153	156	159
1.000 kr							
<i>Resultat:</i>							
Bruttoudbytte	3.314	5.318	6.218	6.490	6.071	5.885	6.163
Stykomkostninger	-1.513	-2.488	-3.014	-3.272	-3.100	-3.061	-3.161
Dækningsbidrag	1.822	2.830	3.203	3.218	2.971	2.825	3002
Kontante kapacitetsomkostninger	-939	-1.364	-1.433	-1.549	-1.609	-1.644	-1.709
Afskrivninger mm.	-396	-506	-518	-547	-547	-548	-551
Resultat af primær drift	501	960	1.252	1.123	814	632	742
Afkoblet støtte	341	379	393	403	411	420	420
Finansieringsudgifter i alt	-761	-902	-846	-795	-817	-759	-796
Driftsresultat, landbrug	30	436	799	731	409	293	365
<i>Heraf værdiændringer</i>		106	141	--85	-182	1	25
Personlig indtjening	177	217	230	229	235	241	247
Årets resultat før skat	209	669	1059	999	681	572	646
<i>Likviditet:</i>							
Likviditet før investeringer	163	511	718	862	832	569	579
Likviditetsoverskud/-behov	-1.153	-468	-309	-405	-181	-471	-490
<i>Nøgletal:</i>							
Afkast af investeret kapital, pct.	1,7	3,2	6,3	4,0	2,7	2,0	2,4

* Prognose fra SEGES samt Landbrug & Fødevarer.

** Jf. definition i Bilag. Approximation i årene 2004-2010.

Indtjeningsnedgangen i 2014 og 2015 afspejler sig i et selv for landbruget relativt lavt afkast. I prognoseperioden falder "afkast af investeret kapital" (se definition i bilag 2) således til et klart utilfredsstillende niveau på omkring 2 pct.

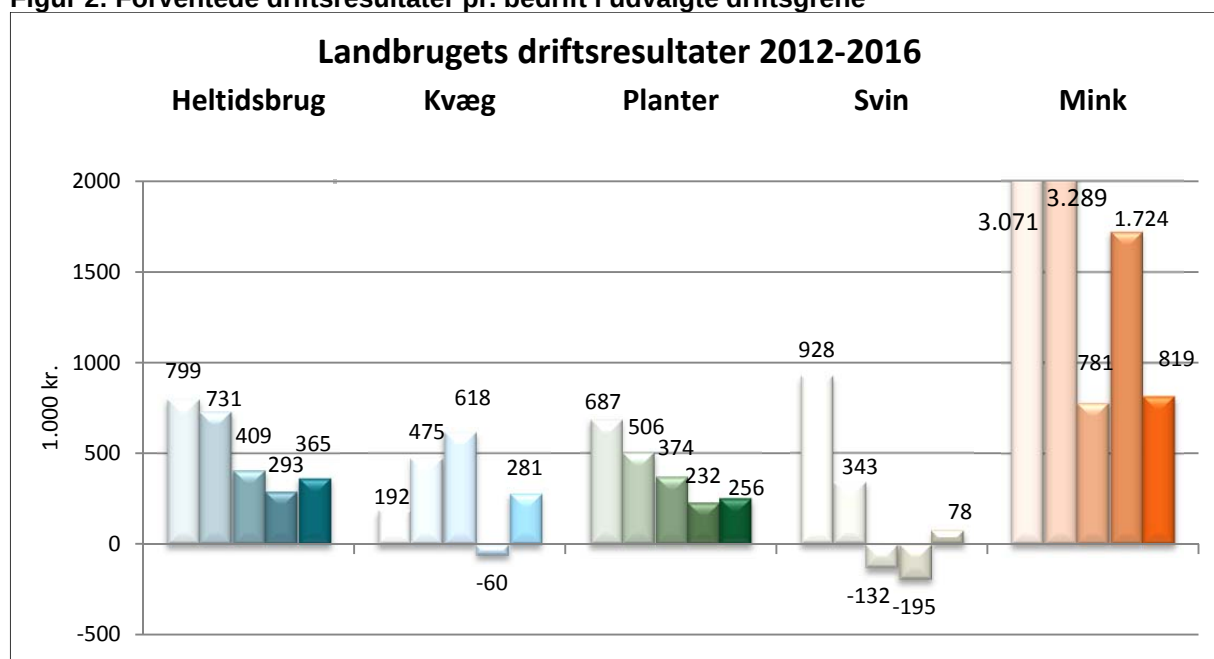
Sektorprognosen er primært et resultat af aggregerede prognoser for de enkelte driftsgrene, hvoraf de største fremgår af Tabel 2 nedenfor.

Tabel 2: Driftsresultater for gennemsnitlige heltidsbrug*

1.000 kr.	2010	2011	2012	2013	2014*	2015*	2016*
Svineproduktion*	32	285	928	343	-132	-195	78
Kvægbedrifter*	-75	197	192	475	618	-60	281
Planteproduktion*	262	277	687	506	374	232	256
Mink	1.583	2.281	3.071	3.289	781	1.724	819
Heltidsbrug (alle)	203	436	799	731	409	293	365
Heltidsbrug (ekskl. mink)	100	264	430	435	369	134	320

* I driftsgrensprognoserne er der yderligere foretaget opdeling i bedriftstyper og -størrelser. Der henvises til prognoserne for driftsgrenenes resultater på Landbrugsinfo.dk/okonomianalyser.

Figur 2: Forventede driftsresultater pr. bedrift i udvalgte driftsgrene

* Prognose fra SEGES samt Landbrug & Fødevarer.

I 2012 og 2013 var indtjeningen moderat til høj i næsten alle driftsgrene. Mink-, svine- og mælkeproducenterne opnåede således gennemsnitlige driftsresultater, der var relativt høje for deres respektive driftsgrene. Også den gennemsnitlige mælkeproducent kunne for første gang i en længere årrække tjene tilstrækkeligt til at aflønne ejeren og en del af egenkapitalen.

Fra 2014 oplever samtlige driftsgrene en vending, og alle driftsgrenene vil opnå lavere driftsresultater i både 2014 og 2015. I 2016 vender konjunkturerne så småt, og det skal ligeledes bemærkes, at der fortsat er særdeles stor spredning i indtjeningen inden for hver driftsgren.

Bedste tredjedel af heltidsbedrifterne

Den bedste tredjedel af bedrifterne har i lighed med tidligere år udsigt til særdeles positive resultater.

En landmand tilhørende den bedst indtjenende tredjedel forventes at kunne opnå en indtjening fra landbrugsdriften på ca. 1.200.000 kr. før ejeraflønning i perioden 2014-2016. Der er nogenlunde samme forskel fra gennemsnittet til dårligste tredjedel.

Tabel 3: Driftsresultat for gennemsnitlige heltidsbrug og bedste tredjedel

1.000 kr.	Gns.						
	2004-2010	2011	2012	2013	2014*	2015*	2016*
Gns. alle heltidsbrug	30	436	799	731	409	293	365
Gns. bedste tredjedel af heltidsbrug**	745	1.515	2.163	2.106	1.224	1.193	1.138
Grænseværdi for bedste tredjedel	-	-	-	-	-	700	-

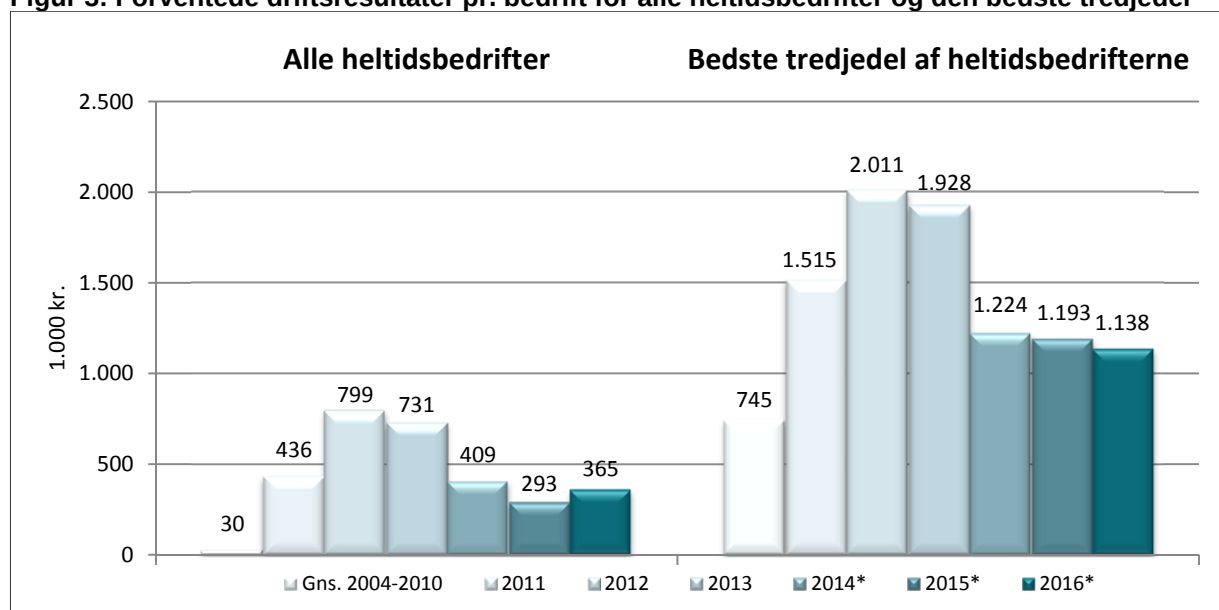
* Prognose fra SEGES samt Landbrug & Fødevarer.

** Bedste tredjedel af landbrugsvirksomhederne opgøres som et vægtet gennemsnit af bedste tredjedel i fem bedriftstyper; kvæg, svin, planter, mink og "andre".

For at tilhøre bedste tredjedel af alle heltidsbedrifterne, skal driftsresultatet op på ca. 700.000 kr. i 2015.

I øjeblikket er der dog store forskelle blandt den bedste tredjedel på tværs af driftsgrenene. Blandt den bedste tredjedel af producenterne ligger virksomhederne dog generelt på et tilfredsstillende niveau for driftsresultatet.

Figur 3: Forventede driftsresultater pr. bedrift for alle heltidsbedrifter og den bedste tredjedel

* Prognose fra SEGES samt Landbrug & Fødevarer.

Alle bedrifter

Den gennemsnitlige indkomst for alle landbrugsbedrifter lå relativt højt i 2012 og 2013. I 2014 er billedet vendt, og i 2015 forventes et meget beskedent positivt driftsresultat. Tabel 4 viser driftsresultatet pr. bedrift for alle bedrifter samt det akkumulerede driftsresultat for hele landbrugserhvervet.

Tabel 4: Resultatopgørelse pr. bedrift (alle bedrifter) og på sektorniveau

Mia. kr.	Gns. 2004-2010	2011	2012	2013	2014*	2015*	2016*
<i>Produktion:</i>							
Antal, vejet	34.995	31.202	31.324	30.392	29.800	29.200	28.700
Årskøer	15	18	19	19	19	20	20
Producerede slagtesvin	614	758	672	650	663	676	690
Årssøer	32	34	32	32	33	33	34
Hektar	70	82	81	82	84	86	87
Pr. bedrift (alle bedrifter), 1.000 kr.							
Driftsresultat, landbrug	-22	182	301	253	142	94	111
Årets resultat før skat	263	537	685	681	550	512	535
Hele landbrugssektoren, akkumuleret i mia. kr.							
Driftsresultat, landbrug	-0,8	5,7	9,4	7,7	4,2	2,8	3,2
Årets resultat før skat	9,2	16,8	21,5	20,6	16,4	14,9	15,4

* Prognose fra SEGES samt Landbrug & Fødevarer.

Indregnes den personlige indkomst, nettorenteindtægter mv. uden for landbruget samt indtægter fra anden virksomhed opnås et positivt resultat før skat og ejeraflønning på godt 500.000 kr. pr. bedrift i hele prognoseperioden.

Akkumuleres gennemsnitsbedriftenes resultat, toppede den samlede indtjening for landbrugserhvervet på 9,4 mia. kr. i 2012. Herefter falder den samlede indkomst mod ca. 3 mia. kr. i perioden 2014-2016. Medregnes indtjening uden for landbruget toppede den samlede indtjening på 21,5 mia. kr. i 2012, hvorefter indkomsten forventes at falde til niveauet 15-16 mia. kr. i perioden 2014-2016.

Følsomhedsberegninger

De senere år har markedsforholdene for landbrugsprodukter været meget svingende. Det afspejler sig i prognoserne i form af øget usikkerhed om driftsresultaterne.

I Bilag 1 gengives baggrunden for estimerne for de væsentligste priser og renter.

I tabellen nedenfor er der angivet følsomhedsberegninger for ændringer i nogle af de væsentligste priser og renter.

Tabel 5: Driftsresultaternes følsomhed pr. bedrift, 2015*

1.000 kr.	Alle bedrifter	Heltidsbedrifter
Driftsresultat – centralt skøn	94	293
Mælkeafregning bliver 10 øre/kg lavere	75	241
Mælkeafregning bliver 0 øre/kg højere	94	293
Korn og soyapriser bliver hhv. 5 og 10 kr./hkg lavere	95	311
Korn og soyapriser bliver hhv. 10 og 10 kr./hkg højere	123	329
Svinenotering bliver 1,00 kr./kg lavere	23	106
Svinenotering bliver 1,00 kr./kg højere	166	480
Renter bliver ca. 0,25 pct.point lavere**	120	343
Renter bliver ca. 0,25 pct.point højere**	69	243
Pris på minkskind bliver 50 kr. lavere	93	289
Pris på minkskind bliver 50 kr. højere	96	297

* Pris- og renteudsvingene er valgt ud fra et sandsynlighedsinterval, der ventes at opfange ca. 2/3 af prisbevægelserne. Som i det centrale skøn er pris-/renteprognosen et udtryk for den forventede gennemsnitligt handlede pris/rente, og ikke højest/lavest pris/rente.

** Der forudsættes et parallelskifte for hele rentekurven, da der indgår rentesatser med forskellige løbetider og underliggende aktiver.

Der er forskel på, hvordan og i hvilken udstrækning ændringer i priser og renter påvirker landbrugssektoren.

Landbruget som helhed er meget eksponeret over for en ændring i renterne på grund af det forholdsvis høje gældsniveau. Ændringer i renten påvirker alle bedriftstyper i samme retning. En stigning i renten på et procentpoint vil medføre et fald i driftsresultatet på ca. 200.000 kr. for heltidsbedrifter.

Ændres produktpriserne, rammer det i reglen kun en del af landbruget. Ændringer i produktpriserne kan derfor slå kraftigt igennem i den enkelte produktionsgren, men kun moderat i hele landbrugssektoren. Ændrede produktpriser kan også påvirke produktionsgrenene modsatrettet. For eksempel påvirker ændringer i kornpriser forskelligt. Ved en stigning i kornprisen tjener planteproducenterne, mens animalske producenter taber, i den udstrækning de ikke er selvforsynende med foder og såsæd.

AKTIVER, GÆLD, INVESTERINGER OG LIKVIDITET

Heltidsbedrifter

Op gennem 00'erne steg landbrugets gældsætning kraftigt. Der ses dog kun en mindre stigning i gældsprocenten, og tages der højde for strukturudviklingen med stadig større bedrifter, tyder meget nu på, at gældsætningen i erhvervet stagnerer i disse år. Det skyldes blandt andet, at indtjeningen indtil medio 2014 blev markant forbedret, og at investeringsniveauet er relativt lavt efter en længere periode med store investeringer. Endvidere er såvel ejendomspriserne som antallet af ejendomshandler faldet. Endelig omsættes der relativt flere højt belånte ejendomme, og den finansielle sektor bidrager undertiden til konsolidering ved ejerskifter. Vanskeligere adgang til kapital er fortsat medvirkende til at begrænse investeringsniveauet og aktiviteten på ejendomsmarkedet. Indkomstnedgangen fra medio 2014 vil medføre øget behov for driftskreditter. Samtidig ses dog typisk et lavere investeringsniveau samt lavere privatforbrug, skat og opsparing.

Heltidsbedrifternes gældsprocent forventes nogenlunde uændret omkring 66 pct. frem til 2016, dog er gældsprocenten ligesom "Aktiver i alt" og "Egenkapital" i Tabel 7 afhængig af aktivernes værdiansættelse, hvorom der fortsat hersker en del usikkerhed.

Tabel 6: Aktiver, gæld, egenkapital og investeringer pr. heltidsbedrift

	Gns. 2004-2010	2011	2012	2013	2014*	2015*	2016*
	1.000 kr.						
Fast ejendom	17.420	22.931	22.912	23.882	24.260	24.652	25.059
Landbrugsaktiver i alt	22.070	28.066	28.411	29.597	29.985	30.423	30.878
Aktiver i alt	24.846	30.972	31.361	32.738	33.270	33.854	34.461
Realkreditlån	-10.452	-14.594	-14.741	-15.184	-15.311	-15.642	-15.986
Bank-/sparekasselån	-1.602	-2.526	-2.327	-2.265	-2.284	-2.284	-2.385
Gæld i alt	-14.478	-20.448	-20.895	-21.634	-21.815	-22.286	-22.777
Egenkapital**	9.689	7.969	7.791	8.130	8.289	8.206	8.123
Investeringer i alt	-1.419	-980	-1.027	-1.267	-1.014	-1.040	-1.069
<i>Nøgletal:</i>							
Soliditetsgrad (pct)	38,5	25,7	24,8	25,0	24,9	24,2	23,6
Gns. gældsprocent***	59,2	66,0	66,6	66,1	65,6	65,8	66,1

* Prognose fra SEGES samt Landbrug & Fødevarer. I prognoseperioden forudsættes det, at ejendomspriserne følger den generelle inflationsudvikling.

** Differencen mellem aktiver og hhv. gæld og egenkapital skyldes hensættelser til udskudt skat.

*** Indtil 2009 er soliditetsgraden lig 100 minus gældsprocent. Fra 2009 er hensættelser til skat fratrukket egenkapitalen, inden der divideres med det samlede antal aktiver.

Realkreditgælden udgør ca. 70 procent af heltidsbedrifternes samlede gæld. Ca. 85 procent af den samlede gæld er med variabel rente. Dette forventes ikke at ændre sig nævneværdigt i prognoseperioden. Dog kan et fornyet rentefald mod en kuponrente på realkreditobligationer på 2-2,5 procent afstedkomme større søgning mod lange fastrentelån.

Investeringsomfanget har været stigende frem til 2014, hvor investeringer ekskl. jord lå lidt over afskrivningerne. Investeringerne har dog været lave i en længere periode på grund af et højt investeringsniveau i årene op til 2008 med efterfølgende behov for konsolidering og stramme kreditvilkår. Derudover har landbruget

oplevet en længere periode med beskeden indtjening og pres på egenkapitalen. Dele af heltidsbrugene har oparbejdet et investeringsbehov i disse år.

Den aktuelle konjunkturedgang med lave priser på nogle af de tunge landbrugsvarer vil afstedkomme et fald i investeringerne i 2015 og 2016. Kreditadgang og -vilkår kan i samme periode blive strammet.

Heltidsbedrifternes investeringskvote (se definition i Bilag 1) ligger fortsat betydeligt lavere end i 2004-2008, hvor den udgjorde 7,1 procent. Investeringskvoten ventes at ligge på ca. 4,2 procent i perioden 2014-2016. Historisk har den gennemsnitlige investeringskvote for heltidsbedrifter typisk ligget på 5-7 procent. I forhold til produktionsapparatets størrelse vil investeringsomfanget således være lavt i de kommende år.

Alle bedrifter

Også for alle bedrifter er der udsigt til et omtrent uændret gældsniveau i prognoseperioden, hvis den almindelige strukturudvikling tages med i betragtning. Landbrugets samlede gældsprocent vil ligge nogenlunde stabilt i de kommende år omkring 57-58 procent, dog afhængig af aktivernes værdiansættelse, hvorom der fortsat hersker en del usikkerhed.

På *sektorniveau* ventes gælden at ligge omkring 340 mia. kr. i 2014 og 2015.

Tabel 7: Aktiver, gæld, egenkapital og investeringer pr. bedrift og på på sektorniveau

Mia. kr.	Gns.						
	2004-2010	2011	2012	2013	2014*	2015*	2016*
Pr. bedrift, 1.000 kr.							
Aktiver i alt	14.326	18.590	18.576	19.499	19.754	20.036	20.330
Gæld i alt	-7.423	-10.540	-10.842	-11.241	-11.336	-11.556	-11.795
Egenkapital**	6.429	6.124	5.799	6.126	6.196	6.165	6.125
Investeringer i alt	-652	-489	-500	-617	-493	-506	-520
Hele landbrugssektoren, mia. kr.							
Aktiver i alt	501	580	582	591	589	585	584
Gæld i alt	-260	-329	-340	-341	-338	-337	-339
Egenkapital**	225	191	182	186	185	180	176
Investeringer i alt	-23	-15	-16	-19	-15	-15	-15

* Prognose fra SEGES samt Landbrug & Fødevarer. I prognoseperioden forudsættes det, at ejendomspriserne følger den generelle inflationsudvikling.

** Differencen mellem aktiver og hhv. gæld og egenkapital skyldes hensættelser til udskudt skat.

Det samlede investeringsomfang i landbruget ventes at være særligt lavt i 2015 og 2016 på grund af konjunkturedgangen.

Landbrugssektorens aktivmasse ventes stabiliseret i prognoseperioden på knap 590 mia. kr. Egenkapitalen ekskl. hensættelser nåede bunden på 175 mia. kr. i 2010, og ventes at være let faldende omkring 180 mia. kr. i prognoseperioden. Stigningen forudsætter en moderat fremgang i aktivpriserne.

Bilag 1: Prisforventninger og forudsætninger

Prognosen for 2014 og 2015 bygger på forudsætningerne gengivet i Tabel 1.

Tabel 1: Prisforventninger**

	2010	2011	2012	2013	2014*	2015*
Bytteforhold						
Hele landbruget	96	101	103	104	98	91
Mælkeproducenter	100	102	98	104	107	92
Svineproducenter	97	99	103	101	96	89
Planteproducenter	93	105	106	107	98	97
Mælkeproduktion						
Mælkepris (kr./kg. standard mælk)	2,37	2,64	2,56	2,92	2,98	2,40
Mælkepris (kr./kg. økologisk)	2,97	3,22	3,09	3,47	3,53	307
Mælkeydelse pr. ko, konv. (stigning i pct. pa.)	1,00	-1,00	1,00	3,00	4,50	2,50
Mælkeydelse pr. ko, øko. (stigning i pct. pa.)	1,00	-1,00	1,00	0,00	4,50	2,50
Oksekødproduktion						
Oksekød – ældre køer (281-300)	13,65	16,54	20,46	20,70	17,72	18,89
Svineproduktion						
Svinekød (kr./kg.)	9,83	10,68	11,85	11,94	10,93	9,93
30 kg beregnet smågris (kr./stk.)	337	358	394	398	376	343
7 kg beregnet smågris (kr./stk.)	203	211	232	230	221	201
Grise pr. årssø	28,1	28,8	29,6	30,0	30,4	30,8
Planteproduktion						
Foderhvede (kr./hkg.)	98	145	155	155	126	113
Foderbyg (kr./hkg.)	94	142	154	147	118	113
Foderbyg, økologisk (kr./hkg.)	165	234	239	249	195	170
Maltbyg (kr./hkg.)	101	167	170	160	135	135
Raps (kr./hkg.)	229	331	346	323	263	252
Kartofler, konsum (kr./hkg.)	112	129	100	174	100	88
Foder oa.						
Soyaskrå (kr./hkg.)	230	248	274	315	298	286
A-bl.16 pct., økologisk	249	287	319	345	314	309
C-bl. 30 pct., økologisk	352	382	397	431	412	411
Foderhvede (kr./hkg.)	105	154	172	166	135	125
Foderbyg (kr./hkg.)	103	154	171	158	130	127
Foderbyg, økologisk (kr./hkg.)	200	277	270	274	209	190
Rapsskrå (kr./hkg.)	134	159	181	222	192	189
Gødning (indeks)	161	189	190	196	197	175
Dieselolie (øre/l)	507	625	676	654	621	551

* Prognose fra SEGES og Landbrug & Fødevarer.

Prisprognosen udtrykker forventningerne til den gennemsnitligt handlede pris for alle mængder; spot, kontrakt og internt på bedrifterne.

** Priserne er plus efterbetaling og minus diverse produktionsafgifter.

Prognoserne offentliggøres næste gang:
Fredag den 11. sept. 2015
Torsdag den 20. jan. 2016

Af konkurrenceretlige årsager er prisprognoserne for 2016 udeladt. Disse indgår dog fortsat i Landskalkuler i Ø90, i Mark Online og DMS. Udvalgte abonnenter til Landbrugsinfo har dog adgang til prognosepriserne for 2016 direkte i www.farmtal.dk.

Bytteforhold

Landbrugets bytteforhold har været nogenlunde stabilt og støt stigende fra foråret 2009 til efteråret 2013. Derefter har bytteforholdet været faldende. I 2014 var bytteforholdet især negativt påvirket af faldende salgspriser for afgrøder og svinekød. Det ventes at bytteforholdet i 2015 vil falde som følge af et lavere salgsprisindeks, især påvirket af svinekød og mælk, mens købsprisindekset er nogenlunde uændret.

Salgspriser

Korn

De globale afgrødemarkeder er præget af forventningerne til høsten 2014/15, som ventes at blive lidt over niveauet fra sidste års rekordstore høst. USA, EU og de tidligere sovjet-lande forventer en vækst i kornproduktionen med voksende lagerbeholdninger til følge. Som konsekvens heraf faldt kornpriserne i løbet af 2014/15, dog med en kort stigning og et fald over vinteren, blandt andet foranlediget af udsving i dollarkursen.

Svinekød

I EU forventes der de kommende kvartaler slagtninger, der samlet vil ligge tæt på niveauet året før. På den helt korte bane her i foråret/sommeren – hvor det er højsæson for salg af grillprodukter – vil det dog i høj grad være vejret, der bestemmer priserne på EU markedet. På eksportmarkederne i Fjernøsten er der udsigt til en stabil efterspørgsel i den kommende tid. Men stigende slagtninger af svin i USA betyder udsigt til øget priskonkurrence fra amerikansk svinekød på eksportmarkederne. Prognosen for noteringen for svinekød er udarbejdet under forudsætning af, at det russiske marked fortsat er lukket for fødevarer fra EU m.fl. Såfremt det russiske marked igen åbnes, kan der forventes et højere prisniveau end i prognosen.

Oksekød

I 2014 var markedet præget af rigelige forsyninger af kød, hvilket pressede priserne nedad. En situation, som blev yderligere forværret af nedlukningen af det russiske marked. I 2015 forventes prisen på oksekød at stige. Især i 2. halvår af 2015 ventes prisen, sammenlignet med sidste år, at blive højere. Stigningen kan henføres til, at der ventes et fald i udbuddet af malkekøer og større konkurrence om de udbudte dyr.

Mælk

Siden foråret 2014, hvor prisen på mælk toppede, har markedet oplevet et markant prisfald. Faldet i priserne kan henføres til et markant stigende globalt udbud og en kraftig aftagen i den kinesiske efterspørgsel samt det russiske importforbud. Dette prisfald stoppede midlertidigt op i slutningen af vinteren 2015, hvor priserne steg kortvarigt. Det forventes dog, at mælkeprisen vil genoptage sit fald henover sommeren, således at 2015-prisniveauet vil ligge under prisniveauet for 2014. Det fortsatte prisfald kan henføres til stort udbud og en afventende stemning på verdensmarkedet.

Kvoternes afvikling er en joker i relation til udviklingen i 2015 og 2016. Nogle europæiske lande producerer nu en stigende mængde mælk, selvom mælkeprisen er lav. Det kan trykke priserne yderligere i en periode. Kina ventes at komme tilbage i andet halvår af 2015, mens det er mere usikkert, hvornår Rusland ophæver importforbuddet. Hvornår de to lande kommer tilbage vil have stor betydning for prisudviklingen.

Købspriser

Foder

Sojaskrå, som har stor betydning for foderomkostningerne, har haft et stabilt prisniveau målt i kroner siden maj 2014. Det kan forklares ved, at forventningerne om en global rekordhøst i 2014/15 har været uforandret i perioden. Prisen på sojaskrå ventes at falde i 2. kvartal 2015, når den sydamerikanske høst kommer ud på verdensmarkedet. De tre store eksportlande, Brasilien, Argentina og USA forventer alle en større høst, og den samlede mængde sojabønner til eksport i verden ventes at vokse yderligere i forhold til sidste år.

Gødning, bekæmpelsesmidler mv.

Prisen på handelsgødning ventes at være uændret til let stigende. Generelt er prisen på kvælstof meget afhængig af naturgasprisen og produktionsomkostninger. Gødningsprisen har dog været påvirket af de lave priser på afgrøder, som betyder lavere bytteforhold mellem afgrøder og gødning, hvilket medfører fald i efterspørgslen.

Det forventes, at priserne på bekæmpelsesmidler vil være nogenlunde stabile på 2014-niveauet i hele prognoseperioden. Priserne på reparation og vedligeholdelse samt tjenesteydelser forventes generelt at følge den almindelige pris- og lønudvikling.

Konjunktur og renter

Den globale vækst udvikler sig uensartet. Hovedscenariet for fremskrivningen og prognosen er en moderat positiv vækst i den globale økonomi i hele prognoseperioden og ingen deflation i Europa.

USA's vækst er tæt på vækspotentialt, anført af massiv stimulans fra Den amerikanske centralbank (FED) i form af likviditet og nul-renter. Arbejdsmarkedet viser gode tegn, og inflationsforventninger og lønninger stiger, hvilket senere på året kan føre til amerikanske renteforhøjelser.

I Kina aftager væksten lidt, men økonomien styres stramt for at undgå en for hastig vækstnedgang. Det forventes, at den statsstyrede økonomi fortsat kan opretholdes på et niveau omkring 7 pct. De største risici i kinesisk økonomi er overbygning samt et skrøbeligt parallelt kreditmarked. Japan kæmper med afmatning trods en voldsom ekspansiv pengepolitik. Væksten forventes dog opretholdt en tid endnu.

Deflationsrisikoen i euro-området er i første omgang afværget. Den Europæiske Centralbank (ECB) stimulerer kraftigt med lave renter og likviditet. Ukraine-konflikten mellem Rusland og Vesten, krigen i Mellemøsten og den endnu uløste gældskrise i Europa skaber fortsat usikkerhed. Grækenland kan være tæt på exit fra den fælles valuta. Resten af euro-samarbejdet holder indtil videre. Kronen har fortsat status som "flugtvaluta" på grund af de relativt favorable makroøkonomiske balancer i Danmark og styrket tillid til fastkurspolitikken.

Tabellen viser, hvilke renteforudsætninger fremskrivningen og prognosen bygger på.

Tabel 2: Renter inkl. bidrag mv.

	2010	2011	2012	2013	2014*	2015*	2016*
Realkredit, fast, dkr.	5,31	5,16	4,78	5,02	4,78	4,63	4,83
Realkredit, flex, dkr.	2,59	2,41	2,11	1,86	1,98	1,96	2,15
Realkredit, flex, euro	1,87	2,21	1,95	1,71	1,91	1,91	2,06
Finanslån, valuta	4,86	5,37	5,86	5,81	5,78	5,76	5,95
Kassekredit, dkr.	6,50	7,04	7,42	7,47	7,44	7,42	7,61
Banklån, dkr	5,67	5,72	5,97	6,11	5,82	5,67	5,87

* Prognose fra SEGES.

Bilag 2: Datamateriale og definitioner

Datamateriale

Udarbejdelsen af prognosen sker ud fra historiske regnskabsresultater samt forventede ændringer i produktion, effektivitet, købs- og salgspriser, investeringer og finansielle forhold m.v.

Prognosen er baseret på de endelige vejede 2013 regnskabsresultater fra økonomidatabasen. Regnskabsresultaterne er repræsentative for hele landbruget, idet de er vejede op til det samlede antal landbrugsbedrifter, der var i 2013 i Danmark i henhold til Danmarks Statistisk landbrugstælling.

I de endelige vejede resultater for 2013 indgår 7.529 regnskaber, der er vejede op til 30.392 landbrugsbedrifter. Af de 7.519 bedrifter, der indgår, er de 5.829 heltidsbedrifter, der er vejede op til 11.214 heltidsbedrifter.

Bedrifterne, der indgår, skal være på mindst 10 ha, eller værdien af et 'standardoutput' (omsætning) skal være på mindst 15.000 euro. Årsrapporten skal derudover indeholde privatøkonomiske data. Kun kalenderårsbedrifter indgår i 2013 resultaterne. For at være defineret som et landbrug skal mindst halvdelen af omsætningen stamme fra landbrugsproduktionen.

Indkomstprognoserne for 2014-2016 er lavet på baggrund af regnskaberne i DLBR's økonomidatabase for 2013 samt prognoser for salgs- og købspriser, hvor baggrunden for prognoserne fremgår ovenfor.

Analysen indeholder en særskilt opgørelse for heltidsbrug. Heltidsbrug står for ca. 85 pct. af den samlede landbrugsproduktion. Et heltidsbrug er defineret som et brug, hvor årets produktion kræver en arbejdsindsats, der er på mindst 1.665 normtimer.

Klassifikationen af bedriftstyper (Planteavl, kvæg, svin, pelsdyr, fjerkræ) er baseret på EU's standarder om dette. Grundprincippet er at mindst 50 % af omsætningen skal komme fra en bestemt driftsgren, for at bedriften tilhører denne driftsgren.

Definitioner

Alle bedrifter: Inkluderer alle bedrifter over 10 ha eller med et standardoutput over 15.000 euro.

Investeringskvote: Investeringer i alt divideret med aktiver i alt. Udtrykker investeringsniveauet i forhold til produktionsapparatets størrelse.

Soliditetsgrad: Egenkapital ultimo minus hensættelser til skat i procent af samlede aktiver ultimo.

Gældsprocent: Gæld (ekskl. hensættelser) i procent af samlede aktiver som gennemsnit af primo og ultimo.

Årets resultat: Driftsresultat plus nettoindtjening uden for landbruget.

Likviditet før investeringer: Årets resultat minus private udtræk minus tilbageførsel plus/minus ændring i beholdninger.

Likviditetsoverskud/-behov: Årets resultat minus private udtræk minus tilbageførsel plus/minus ændring i beholdninger minus faktiske investeringer.

Afkast af investeret kapital: (Resultat af primær drift plus EU-støtte plus anden virksomhed plus nettoforpagtning minus ejerløn) divideret med (netto rentebærende gæld plus egenkapital (investeret kapital)). Indtil juni 2013 har Afkastningsgrad og Lønningsevne været anvendt til at vise indtjeningsevnen i landbruget. Disse erstattes nu af "Afkast af investeret kapital", da dette nøgletal giver bedre overensstemmelse mellem det afkast, der måles, og den kapitalindsats, afkastet måles i forhold til. Derudover medtages kun den del af kapitalen i nævneren, som kræver et afkast – den forpligtende kapital - dvs. netto rentebærende gæld og egenkapitalen. For det tredje er der bedre sammenlignelighed over til virksomheder i andre brancher. Afkast

af investeret kapital giver således samlet set et godt billede af landbrugets evne til at forrente den indsatte kapital.

Bytteforhold

Bytteforholdet beskriver udviklingen i producenteres salgspriser i forhold til deres købspriser. Der tages udgangspunkt i gennemsnittet af de månedlige observationer i årene 2010-2012, som angives med indeks 100. En værdi over 100 betyder, at bytteforholdet er bedre end gennemsnittet af 2010-2012 og vice versa.

$$\text{Bytteforhold} = \frac{\text{Salgsprisindeks}}{\text{Købsprisindeks}}$$

Indeksene for salgs- og købspriserne er vægtede ud fra de enkelte salgsprodukters og omkostningsarters gennemsnitlige andel i årene 2010-2012 af henholdsvis den samlede omsætning og de samlede omkostninger. Der er kun medtaget indtægter og omkostninger, der er en del af resultat af primær drift plus afkoblet EU-støtte. Udviklingen i renteniveauet påvirker således ikke bytteforholdet.

SEGES P/S skaber løsninger til fremtidens landbrugs- og fødevareerhverv. Vi udvikler forretningsmuligheder og serviceydelser i tæt samarbejde med vores kunder, forskningsinstitutioner og virksomheder over hele verden.

SEGES er det nye navn for Videncentret for Landbrug, som nu også omfatter Videncenter for Svineproduktion.

SEGES P/S

Agro Food Park 15
DK 8200 Aarhus N

Axeltorv 3
DK 1609 Kbh. V

W seges.dk

T +45 8740 5000
E info@seges.dk

T +45 3339 4500
E vsp-info@seges.dk